II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 31. oktober 2000

om ændring af beslutning 97/21/EKSF, EF om statsstøtte til Compañía Española de Tubos por Extrusión SA, Llodio, Álava

(meddelt under nummer K(2000) 3268)

(Kun den spanske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2001/142/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, særlig artikel 4, litra c),

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til Kommissionens beslutning 2496/96/EKSF af 18. december 1996 om fællesskabsregler for statsstøtte til stålindustrien, særlig artikel 6, stk. 5 [1],

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med ovennævnte bestemmelser [2], og

ud fra følgende betragtninger:

I. **Sagsforløb**

A. *Kommissionens beslutning 97/21/EKSF, EF [3]*

(1) Ved sin beslutning om at indlede proceduren efter EF-traktatens tidligere artikel 93, stk. 2, og artikel 6, stk. 4, i Kommissionens beslutning 3855/91/EKSF [4] om en række foranstaltninger til fordel for Compañía Española de Tubos por Extrusión SA (i det følgende benævnt »Tubacex«) og dets stålproducerende datterselskab, Acería de Álava [5], udtrykte Kommissionen tvivl med hensyn til, hvorvidt tilbagebetalingsaftalerne mellem disse selskaber og lønmodtagerens garantifond, Fogasa, og gældsomlægningsaftalen mellem disse selskaber og socialsikringsfonden bl.a. udgjorde statsstøtte, der var forenelig med den tidligere artikel 92, stk. 1, i EF-traktaten og artikel 1 i beslutning 3855/91/EKSF.

(2) Ved sin beslutning 97/21/EKSF, EF kom Kommissionen til den konklusion, at disse foranstaltninger, der beskrives i det følgende, ikke var i overensstemmelse med de gældende markedsvilkår, fordi renten var lavere end den gældende markedsrente. Ifølge beslutningen var foranstaltningerne derfor ikke forenelige med fællesmarkedet.

a) Låneaftale af 10. juli 1992 mellem lønmodtagergarantifonden (Fogasa), Tubacex og Acería de Álava med en hovedstol på 444 327 300 ESP, ændret ved aftalerne af 8. februar 1993 og 16. februar 1994 (med en hovedstol på henholdsvis 376 194 872 ESP og 372 mio. ESP).

b) Låneaftale af 10. marts 1994 mellem Fogasa, Tubacex og Acería de Álava om en hovedstol på 465 727 750 ESP, ændret ved aftale af 3. oktober 1994 om en hovedstol på 469 491 521 ESP.

c) Aftale af 25. marts 1994 mellem socialsikringskassen og Acería de Álava om gældsomlægning på 274 409 604 ESP.

d) Aftale af 12. april 1994 mellem socialsikringskassen og Tubacex om gældsomlægning på 1 409 957 329 ESP.

[1] EFT L 338 af 28.12.1996, s. 42.
[2] EFT C 110 af 15.4.2000, s. 12.
[3] EFT L 8 af 11.1.1997, s. 14.
[4] EFT L 362 af 31.12.1991, s. 57.
[5] EFT C 282 af 26.10.1995, s. 3.

B. *EF-Domstolens dom af 29. april 1999 i sag C-342/96, Spanien mod Kommissionen ([6]) om Spaniens statsstøtte til Tubacex*

(3) På grundlag af en anmodning fra Spanien afsagde Domstolen sin kendelse i ovennævnte sag, idet den annullerede beslutning 97/21/EKSF, EF, i henhold til hvilken gældsomlægningsaftalerne mellem Tubacex og socialsikringskassen og tilbagebetalingsaftalerne mellem Tubacex og Fogasa blev erklæret uforenelig støtte, fordi renten lå under den gældende markedsrente.

(4) I sin kendelse konkluderede Domstolen, at Fogasa ikke yder lån til konkurs- eller kriseramte virksomheder, men indfrier alle gyldige krav fra arbejdstagere med penge, som fonden udbetaler, og bagefter får tilbagebetalt af virksomhederne. Fogasa kan endvidere indgå tilbagebetalingsaftaler, der giver mulighed for at foretage gældsomlægning eller aftale tilbagebetaling i afdrag.

(5) Socialsikringsfonden kan ligeledes indgå aftale om gældsomlægning i forbindelse med betaling af socialsikringsbidrag eller om tilbagebetaling i afdrag.

(6) Domstolen anførte, at staten i disse tilbagebetalings- og gældsomlægningsaftaler ikke handler som en offentlig investor, hvis adfærd skal sammenlignes med en privat investors, der investerer med henblik på at opnå fortjeneste, men som en offentlig kreditor, der i lighed med en privat kreditor blot søger at opnå dækning for sit tilgodehavende.

(7) Den rentesats, der normalt anvendes ved denne form for gæld, har til formål at erstatte det tab, kreditor lider på grund af debitors betalingsforsinkelse, dvs. morarenter. Hvis den morarentesats, der anvendes i forbindelse med en offentlig kreditors gæld er lavere end den rentesats, der anvendes ved en privat kreditors gæld, er det sidstnævnte sats, der bør være gældende.

(8) På basis af ovennævnte argumenter annullerede Domstolen beslutning 97/21/EKSF, EF, ifølge hvilken foranstaltningerne til fordel for Tubacex var uforenelige med EF-traktaten. (Da beslutningen med hensyn til foranstaltningernes uforenelighed med stålstøttereglerne (i det omfang, disse foranstaltninger også begunstigede Acería de Álava) ikke var blevet anfægtet, blev denne del af beslutningen ikke annulleret).

II. **Proceduren**

(9) Efter en gennemgang af Domstolens kendelse besluttede Kommissionen at (gen)åbne den procedure, der var gået forud for den annullerede beslutning.

([6]) Sml. 1999 I, s. 2459.

(10) Kommissionen underrettede den spanske regering om sin beslutning ved brev af 16. februar 2000 (SG(2000) D/101515).

(11) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* ([7]). Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger vedrørende den nye undersøgelse af foranstaltningerne på baggrund af Domstolens kendelse og dermed den forventede delvise tilbagekaldelse af beslutning 97/21/EKSF, EF.

III. **Bemærkninger fra interesserede parter**

(12) Der blev ikke fremsat bemærkninger fra interesserede parter.

IV. **Kommentarer fra Spanien**

(13) Den spanske regering svarede ved brev af 20. marts 2000 på Kommissionens brev om procedurens indledning. Hovedpunkterne var følgende.

(14) De spanske myndigheder var uenige i Kommissionens beslutning om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure, fordi denne procedure efter deres opfattelse ikke var nødvendig for at foretage den forventede delvise tilbagekaldelse af beslutning 97/21/EKSF, EF.

(15) Med hensyn til gældsomlægningsaftalerne mellem selskaberne og socialsikringskassen delte de spanske myndigheder ikke Kommissionens synspunkt om, at »det forekommer sandsynligt, at det i forbindelse med aftaler uden domstolenes mellemkomst om omlægning af eksisterende gæld vil være logisk for kreditor at forsøge at få debitor til at betale morarenter, der er højere end den lovbestemte rente som kompensation for ikke at sagsøge for gældens betaling«. De hævdede tværtimod, at det på grund af selskabets finansielle situation samt omkostninger, forsinkelser og usikkerhed i forbindelse med retssager ville være sandsynligt, at aftaler uden for domstolenes mellemkomst hyppigt ville resultere i en rentesats, der er lavere end den lovbestemte rente.

(16) De spanske myndigheder gentog derfor deres argument om, at indrømmelse af udsættelse med anvendelse af den lovbestemte rente bedre beskytter socialsikringssystemets interesse for så vidt angår tilbagebetalingen af gæld end nogen anden foranstaltning, som en privat kreditor kan træffe.

(17) Den spanske regering anførte endvidere, at mens en privat kreditor kan aftale en hvilken som helst rentesats med debitor, er de sociale sikringsmyndigheder bundet af artikel 20 i loven om det sociale sikringssystem ([8]), der bestemmer, at man i gældsomlægningsaftaler skal anvende den lovbestemte rente.

([7]) Se fodnote 2.
([8]) OBE 154 af 20.6.1994, s. 20658.

(18) I sin beslutning om procedurens indledning anførte Kommissionen, at en sammenligning af betingelserne i de private kreditorers aftale i oktober 1993 og betingelserne i gældsomlægningaftalen mellem socialsikringskassen og selskaberne måske ikke er en korrekt måde at anvende prøven med »den private kreditor« som defineret af Domstolen, på. Hertil svarede de spanske myndigheder, at det på grund af den offentlige administrations retlige begrænsninger ikke er muligt at sammenligne en offentlig kreditors forhold med en privat kreditors forhold. Trods de forskellige omstændigheder fremhævede de, at aftalerne mellem socialsikringskassen/Fogasa og selskaberne ikke var mere favorable end aftaler, der indgås med private kreditorer. De var derimod meget mindre favorable.

(19) Endelig gentog de spanske myndigheder de synspunkter, der blev fremlagt under proceduren, som resulterede i beslutning 97/21/EKSF, EF, og i deres påstand til Domstolen.

V. **Vurdering**

(20) Det understreges, at selv om Domstolen kun annullerede de dele af beslutning 97/21/EKSF, EF, der vedrørte foranstaltninger til fordel for Tubacex, finder Kommissionen, at Domstolens analyse af foranstaltningerne til fordel for Tubacex på grundlag af EF-traktatens artikel 87, stk. 1, fuldt ud gælder EKSF-delen i beslutning 97/21/EKSF, EF vedrørende foranstaltningerne til fordel for Acería de Álava. For at sikre Spaniens og alle andre interesserede parters rettigheder meddelte Kommissionen derfor i sin genåbning af proceduren, at den ville undersøge denne del af den tidligere beslutning med henblik på til dels at tilbagekalde den og vedtage en ny beslutning på basis af denne nye undersøgelse. De indkomne kommentarer bekræfter, at denne procedure er den rigtige.

(21) Kommissionen skal undersøge, om nogen af de elementer, der anses for uforenelige med fællesmarkedet i medfør af artikel 1, i beslutning 97/21/EKSF, EF, udgør statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1, og EKSF-traktatens artikel 4, litra c). Hvis der foreligger en sådan støtte, skal Kommissionen undersøge, om den er forenelig med fællesmarkedet.

(22) Det anføres for det første, at selskaberne allerede ifølge eksisterende lov var forpligtet til at tilbagebetale lønninger, der er forudbetalt af Fogasa, og betale deres gæld med hensyn til socialsikringsbidrag. De omhandlede aftaler medførte derfor ikke nogen ny gæld til de offentlige myndigheder. I Fogasas tilbagebetalingsaftaler og socialsikringskassens gældsomlægningsaftaler handlede staten derfor ikke som en offentlig investor, hvis adfærd skal sammenlignes med en privat investor, der stiller kapital til rådighed med henblik på at opnå fortjeneste, men som en offentlig kreditor, der i lighed med en privat kreditor søger at få sit tilgodehavende tilbagebetalt. Ved vurderingen af den omhandlede statsstøtte skal Kommissionen derfor sammenligne den morarentesats, der anvendes i forbindelse med en offentlig kreditors gæld, med den rentesats, der anvendes i forbindelse med en privat kreditor, der handler under samme vilkår.

(23) Det anføres imidlertid, at de specielle vilkår, der gælder for kreditorer og debitorer, sandsynligvis kan give anledning til problemer, når man skal bestemme en fælles adfærd for private kreditorer, der søger tilbagebetaling af deres tilgodehavende. Kommissionen er derfor nødsaget til at basere sin vurdering på en analyse af private kreditorers adfærd i hvert enkelt tilfælde.

(24) I dette specielle tilfælde medførte de separate aftaler mellem Fogasa og selskaberne og mellem socialsikringskassen og selskaberne ikke, at selskaberne fik en mere fordelagtig behandling, end den der blev aftalt i de private kreditoraftaler i oktober 1993.

(25) Omstændighederne i forbindelse med disse private kreditorer var imidlertid ikke de samme som i forbindelse med offentlige kreditorer på grund af deres status, sikkerhed osv. Kommissionen finder derfor, at en sådan sammenligning ikke i dette specifikke tilfælde er en korrekt måde at anvende testen med »den private kreditor«, som defineret af Domstolen, på. Denne test forudsætter, som fremhævet i dommen af 29. juni 1999 i DMT-sagen (C-256/97) ([9]), at de offentlige kreditorers adfærd bør sammenlignes med den adfærd, der udvises af en hypotetisk privat kreditor, der i videst muligt omfang befinder sig i samme situation.

(26) Kommissionen noterer sig, at artikel 1108 i den spanske civilret fastsætter, at den lovbestemte rente er den, der gælder ved skadeserstatning, hvis debitor forsinker tilbagebetaling, og der ikke er aftalt nogen rentesats. Artikel 312 i den spanske handelslov bestemmer endvidere, at debitor i tilfælde af kontantlån og mangel på nogen specifik aftale mellem parterne er forpligtet til at betale den lovbestemte værdi (»valor legal«) for gælden på tilbagebetalingstidspunktet. Den lovbestemte rente er derfor den højeste rente, en privat kreditor kan forvente at opnå, hvis han forsøger at opnå tilbagebetaling af tilgodehavende ved en retssag.

(27) En privat kreditor kan derfor ikke fra debitor opnå morarenter, der er højere end den lovbestemte rente som kompensation for ikke at kræve tilbagebetaling af sit tilgodehavende ved søgsmål.

([9]) Sml. 1999 I, s. 3913.

(28) Endelig understregedes de særlige omstændigheder, som selskaberne befandt sig i på tidspunktet, da gældsomlægningsaftalerne med Fogasa og socialsikringskassen blev indgået. De havde været i alvorlige finansielle vanskeligheder, der resulterede i standsning af alle gældsbetalinger, samt alvorlig tvivl med hensyn til deres fremtidige eksistens. Ved ikke at foretage udlæg og dermed fremprovokere en likvidation handlede de offentlige kreditorer på en måde, der sikrede dem størst mulige chancer for at få deres tilgodehavende dækket.

(29) På baggrund heraf kan Kommissionen acceptere, at Spanien i denne specifikke sag ved at foretage en gældsomlægning og anvende den lovbestemte rente på selskabernes gæld forsøgte at opnå størst mulig dækning af sine tilgodehavender uden at lide tab. Spanien handlede derfor som en hypotetisk privat kreditor, der befandt sig i samme situation i forhold til selskaberne, ville have gjort.

Konklusion

(30) På baggrund heraf resulterer den nye undersøgelse af den påståede støtte, der blev anset som uforenelig med fællesmarkedet ved beslutning 97/21/EKSF, EF, i, at tilbagebetalingsaftalerne mellem Fogasa og Tubacex og gældsomlægningsaftalerne mellem socialsikringskassen og Tubacex ikke udgør statsstøtte. Den nye undersøgelse resulterer i samme konklusion med hensyn til aftalerne med Acería de Álava.

(31) Kommissionen anser det derfor for hensigtsmæssigt, at beslutning 97/21/EKSF, EF ændres i overensstemmelse hermed —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

I beslutning 97/21/EKSF, EF foretages følgende ændringer:

1) Artikel 1 affattes således:

»*Artikel 1*

Nedenstående foranstaltninger, som Spanien har gennemført til fordel for Compañía Española de Tubos por Extrusión (Tubacex) og dets stålproducerende datterselskab Acería de Álava udgør ikke statsstøtte:

a) Låneaftale af 10. juli 1992 mellem lønmodtagergarantifonden (Fogasa), Tubacex og Acería de Álava med en hovedstol på 444 327 300 ESP, ændret ved aftalerne af 8. februar 1993 og 16. februar 1994 (med en hovedstol på henholdsvis 376 194 872 ESP og 372 mio. ESP).

b) Låneaftale af 10. marts 1994 mellem Fogasa, Tubacex og Acería de Álava om en hovedstol på 465 727 750 ESP, ændret ved aftale af 3. oktober 1994 om en hovedstol på 469 491 521 ESP.

c) Aftale af 25. marts 1994 mellem socialsikringskassen og Acería de Álava om gældsomlægning på 274 409 604 ESP.

d) Aftale af 12. april 1994 mellem socialsikringskassen og Tubacex om gældsomlægning på 1 409 957 329 ESP.«

2) Artikel 2 udgår.

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Spanien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. oktober 2000.

På Kommissionens vegne

Mario MONTI

Medlem af Kommissionen